

gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp: **Minimabeleid 2020-2024**
Datum: 11 december 2019
Agendapunt: 9
Behandeling: Opiniërend en besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Wethouder De Visser
Steller: Marloes Oort m.oort@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.011664

1. Samenvatting

Voor u ligt het beleidsplan 'Minimabeleid gemeente het Hogeland'. Wij leggen dit plan ter vaststelling aan u voor. In dit beleidsplan staan de kaders waarbinnen het college invulling moet geven aan het minimabeleid voor de komende jaren. Dit plan vormt ook de basis voor de uitwerking van de beleidsregels op het gebied van het gemeentelijke minimabeleid en vormt de basis voor het uitvoeringsplan 'Iedereen doet mee in het Hogeland' die als bijlage is toegevoegd en een looptijd heeft van 1 jaar.

Dit nieuwe minimabeleid is tot stand gekomen door middel van een uitgebreide dialoog met de diverse partners die zich bezig houden met de uitvoering van het minimabeleid, belangenorganisaties en inwoners van onze gemeente. Ook diverse collega's van uit het gehele sociaal domein zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van het plan.

Op basis van de diverse gesprekken en bijeenkomsten die met inwoners en organisaties hebben plaatsgevonden, zijn een aantal onderwerpen naar voren gekomen die beter kunnen of die in het huidige beleid ontbreken. Dit heeft geleid tot een aantal nieuwe doelen voor het nieuwe beleid. De hoofddoelen die wij onszelf gesteld hebben voor de komende vier jaren zijn de volgende:

1. Wij bieden de randvoorwaarden om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten.
2. Wij bieden voldoende mogelijkheden aan inwoners om te participeren. Waar nodig ondersteunen wij gezinnen met kinderen extra
3. Wij bieden maatwerk wanneer inkomensondersteuning nodig is
4. Wij bieden ondersteuning bij life- events

De regelingen die wij in het kader van het minimabeleid willen nemen, voeren wij uit binnen beschikbare budget. Eén regeling die wij in het bijzonder onder uw aandacht willen brengen is de regeling financiële tegemoetkoming eigen risico zorgkosten chronisch zieken en gehandicapten. Hiervoor is in 2020 incidenteel extra geld beschikbaar, waardoor de regeling gedekt kan worden. Er is momenteel niet voldoende budget om de regeling, zoals deze in het uitvoeringsplan is omschreven, voor meerdere jaren uit te voeren. Wanneer er een nieuw uitvoeringsplan wordt opgesteld voor de jaren 2021 en verder, zal bekeken worden welke mogelijkheden er zijn om chronisch zieken en gehandicapten financieel te ondersteunen binnen de geldende kaders van het minimabeleid.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

- Voorgesteld wordt het beleidsplan 'Minimabeleid gemeente het Hogeland 2020-2024 vast te stellen.
- Voorgesteld wordt kennis te nemen van het uitvoeringsplan 'Iedereen doet mee in het Hogeland'.
- Voorgesteld wordt kennis te nemen van de gewijzigde regeling compensatie Eigen Risico Chronisch Zieken en Gehandicapten die in de bijlage is toegevoegd. De regeling wordt aangehaald als 'beleidsregel financiële tegemoetkoming eigen risico zorgkosten chronisch zieken en gehandicapten het Hogeland'

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

In het coalitieakkoord van de gemeente het Hogeland is gesteld dat het huidige armoede- en minimabeleid in 2019 geëvalueerd zou worden en er nieuw beleid zou worden opgesteld. De evaluatie van het huidige beleid is in mei door het college vastgesteld en ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden (De evaluatie is als achterliggend document toegevoegd). Op basis van deze evaluatie zijn op een aantal thema's meedenkgroepen geformeerd om mee te denken over nieuw beleid voor de komende jaren. Ook het thema 'mobiliteitsarmoede' is meegenomen door deze meedenkgroepen.

Het resultaat van al deze sessies en gesprekken met sociale partners en collega's vanuit de sociale teams en de beleidsterreinen jeugd, wmo en beschermd wonen, hebben geleid tot achterliggend beleidsplan voor de komende vier jaren. Ook hebben deze gesprekken geleid tot het uitvoeringsplan 'iedereen doet mee in het Hogeland' waarin het college nadere invulling geeft aan de gestelde kaders in het beleidsplan.

3.2 Bevoegdheid raad

De Raad dient kaders te stellen voor het gemeentelijk beleid en dient achteraf de uitvoering te controleren met alle hem ter beschikking staande controle-instrumenten. Om die reden is het een bevoegdheid van de Raad om achterliggend beleidsplan vast te stellen waarin de kaders staan aangegeven voor het te voeren armoede- en minimabeleid.

Het college is bevoegd om nadere invulling te geven aan deze kaders, nadat de kaders zijn vastgesteld.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het minimabeleid. De Participatiewet is het belangrijkste kader hiervoor.

3.4 Historische context

In 2014 is er integraal armoede- en minimabeleid opgesteld voor de toenmalige gemeenten Bedum, de Marne, Winsum en Eemsmond. Dit beleid zou eindigen op 31 december 2018, maar is met 1 jaar verlengd in verband met de samenvoeging van deze vier gemeenten tot de gemeente Het Hogeland. In het coalitieakkoord van de nieuw gevormde gemeente is opgenomen dat er eind 2019 een nieuw armoede- en minimabeleid moest zijn voor de jaren 2020 en verder. In mei 2019 is het huidige geldende armoede- en minimabeleid geëvalueerd en op basis van deze evaluatie zijn meedenkgroepen geformeerd die hebben meegedacht over nieuw beleid voor de komende jaren dat past bij de wensen en behoeften van de inwoners van de gemeente. Het resultaat van al deze sessies en gesprekken met sociale partners en collega's vanuit de sociale teams en de beleidsterreinen jeugd, wmo en beschermd wonen, hebben geleid tot achterliggend beleidsplan voor de komende vier jaren. Op 1 juli was dit document gereed en ter goedkeuring voorgelegd aan de betrokken partners. Op 3 juli 2019 heeft de raad echter de kadernota vastgesteld die ons richting geeft voor de komende jaren, waardoor helder werd dat we onze uitgaven in de komende 3 á 4

jaar moeten beperken. Omdat de voorgestelde maatregelen in dit beleidsplan in sommige gevallen een extra investering vergen, is in juli besloten eerst dit plan niet ter besluitvorming aan het college en de Raad voor te leggen, omdat er eerst meer helderheid moest komen over de politieke doelen van het college. Hier is op 5 september door het college over gesproken en op basis van de uitkomsten van deze bespreking is zijn de kaders bijgesteld en is het uitvoeringsplan op onderdelen gewijzigd. Dit heeft geleid tot achterliggende documenten.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Door in te zetten op preventie, participatie en (psychische) ondersteuning bij minima, zorgt de gemeente er voor dat ook inwoners met een laag inkomen volwaardig mee kunnen doen.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Het bijgevoegde beleidsplan bevat zowel doelen die gericht zijn op Participatie, preventie, inkomensondersteuning en het leveren van maatwerk. Al deze doelen zijn voortgekomen uit diverse meedenksessies met inwoners. Dit is wat zij echt nodig hebben.

Eén van de doelen die in het minimabeleid gesteld zijn, is het bieden van randvoorwaarden om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten. Een gevolg hiervan is dat wij chronisch zieken en gehandicapten extra willen blijven ondersteunen en hun willen blijven compenseren voor de hoge zorgkosten die zij maken, zodat zij geen zorg gaan mijden. Want wanneer zij zorg gaan mijden, is de kans groot dat zij door hun ziekte of handicap niet meer mee kunnen doen in de maatschappij. Ook willen wij de collectieve ziektekostenverzekering en de tegemoetkoming op de aanvullende verzekering behouden om al onze inwoners de mogelijkheid te bieden om een verzekering af te sluiten met een uitgebreide dekking tegen een aantrekkelijk tarief. Want wanneer mensen zich niet meer gaan verzekeren, omdat de kosten te hoog zijn, of alleen een basisverzekering afsluiten en daardoor later voor onverwachte kosten komen te staan, dan kunnen zij in de financiële problemen komen of kunnen zij niet de juiste zorg krijgen. In beide gevallen zorgt dit voor een belemmering om mee te kunnen blijven doen. Een laatste argument om de collectieve ziektekostenverzekering aan te houden, is het feit dat hierdoor minder individuele bijzondere bijstand hoeft te worden verstrekt, omdat de collectieve verzekering als voorliggende voorziening wordt gezien.

Het afgelopen jaar is er voor gekozen om de regeling compensatie eigen risico zorgkosten ongewijzigd voort te zetten, waardoor alle inwoners met een laag inkomen en hoge zorgkosten een compensatie konden krijgen van 265 euro per jaar. Voor de jaren 2018, 2019 en 2020 is zijn er extra incidentele middelen opgenomen in de begroting om deze regeling te kunnen financieren. Deze incidentele middelen zijn € 106.000 per jaar en de verwachting was dat dit voldoende zou zijn om alle aanvragen te kunnen bekostigen, maar het blijkt dat de kosten dit jaar op ongeveer € 250.000,- uit zullen komen. Om die reden gaan wij de doelgroep die gebruik kan maken van de CER inkaderen. Inwoners zullen vanaf 2020 aan moeten kunnen tonen dat zij chronisch ziek of gehandicapt zijn voordat zij in aanmerking kunnen komen voor de compensatie. De hoogte van de compensatie zal wel gelijk blijven en de compensatie zal ook nog steeds alleen verstrekt worden wanneer het volledig eigen risico is verbruikt. Wij verwachten dat we, door de inkadering van de doelgroep, voor het jaar 2020 voldoende budget hebben om de regeling in gewijzigde vorm voort te kunnen zetten. Voor de jaren 2021 en verder zal extra budget moeten worden geraamd om de regeling in gewijzigde vorm voort te kunnen zetten.

5.2 Risico's

Het project gratis OV zal pas starten in juli 2020. Het Participatiefonds zal al wel per 1 januari 2020 aangepast worden en dit betekent dat kinderen, samenwonenden en gehuwden al per 1 januari minder budget aan kunnen vragen voor participatie bevorderende maatregelen. Risico is dat een deel van het participatiebudget hierdoor alsnog besteed wordt aan vervoerskosten.

Een ander risico is dat er niet voldoende budget vrijkomt voor het in dienst nemen van de ervaringsdeskundige, waardoor deze functie niet opengesteld kan worden. Dit heeft gevolgen voor de dienstverlening richting onze inwoners. Ook zou dit betekenen dat wij nog geen invulling geven aan onze wens om een inclusieve gemeente te zijn.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Het Participatiefonds en de Klijnsmagelden zijn beschikbaar voor de uitvoering van het minimabeleid. Ook heeft Gas Terra aangegeven het gratis OV te willen sponsoren. Wij zullen de doelen die gesteld zijn in het beleidsplan, gaan realiseren binnen de beschikbare middelen. Op onderdelen versoberen wij ten opzichte van voorgaande jaren om het zo mogelijk te maken ook de nieuwe doelen die gesteld zijn, te kunnen behalen.

Daarnaast is er apart budget beschikbaar voor de compensatie Eigen Risico Chronisch Zieken en Gehandicapten en de collectieve ziektekostenverzekering.

Het budget voor de compensatieregeling eigen risico zorgverzekering bedraagt structureel € 108.500 maar is voor 2020, net als voor 2019 incidenteel verhoogd met € 106.000 naar € 214.500. Dit betekent dat het tekort op dit onderdeel voor 2020 wegvalt, maar dat er voor de jaren 2021 en verder wel een tekort wordt verwacht wanneer in de toekomst besloten wordt om de regeling na 2020 ook voort te zetten.

Voor de collectieve ziektekostenverzekering en bijdrage aan de aanvullende verzekering is structureel een budget opgenomen van € 90.000. Door de inflatiecorrectie komen de kosten iets hoger uit, namelijk op ruim 93.000,-

7. Inbreng belanghebbenden

Het gehele beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met sociale partners en inwoners. Zij zijn vanaf het begin van het traject betrokken geweest.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

De uitvoerende teams en maatschappelijke organisaties zijn nauw betrokken bij dit beleidsplan en achterliggend uitvoeringsplan. Zij kunnen zich vinden in de nieuwe regelingen. Voor het Participatiefonds zal een nieuw aanvraagformulier gemaakt moeten worden. Dit doen wij samen met inwoners en dit zal zo snel mogelijk na goedkeuring van het nieuwe plan opgepakt worden, zodat dit formulier op 1 januari gereed is.

8.2 Tijdsplan

Wanneer de Raad het nieuwe minimabeleidsplan vast stelt, zal het achterliggende uitvoeringsplan worden vastgesteld door het college. Hierover is al een voorgenomen besluit genomen. Hierdoor kunnen de nieuwe regelingen per 1 januari 2020 ingaan. Alleen de pilot van het gratis OV zal een half jaar later starten. In december 2019 zullen aanvraagformulieren aangepast worden voor regelingen die gaan wijzigen. Inwoners worden hier actief bij betrokken.

8.3 Communicatie

Bijgevoegd concept-persbericht zal uitgaan zodra de Raad akkoord is gegaan met het nieuwe minimabeleid. Inwoners worden daarna op diverse manieren geïnformeerd over de nieuwe regelingen die vermeld staan in het uitvoeringsplan dat door het college vastgesteld zal worden. Er zal, samen met inwoners, informatiemateriaal ontwikkeld worden. Het gaat dan om zowel informatie voor op de website als informatie op andere social media en papieren informatie. In de loop van 2020 wordt er ook gebruik gemaakt van beeldmateriaal om inwoners te informeren over de diverse regelingen.

Net als in voorgaande jaren zal er ook weer informatie naar scholen, sportverenigingen en bibliotheken worden gestuurd over het nieuwe beleid.

Op de website van de gemeente Het Hogeland zullen aanvraagformulieren voor de nieuwe regeling worden geplaatst.

Omdat de regeling financiële tegemoetkoming eigen risico zorgkosten gewijzigd wordt, dient de regeling wederom op wetten.nl gepubliceerd te worden. Juridische zaken zal zorgen voor het beschikbaar stellen van de nieuwe regeling via overheid.nl, waardoor deze regeling zichtbaar wordt op wetten.nl. Ook zal de nieuwe regeling op Schulink worden gepubliceerd.

8.4 Evaluatie

Er is een nauwe samenwerking met de uitvoerende teams en maatschappelijke organisaties om tijdig in te kunnen grijpen wanneer regelingen niet naar behoren functioneren.

Er zal een bureau geworven worden om jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uit te voeren.

Bijlagen:

1. Minimabeleid gemeente Het Hogeland 2020-2024
2. Uitvoeringsnota 'iedereen doet mee in het Hogeland'
3. Beleidsregel financiële tegemoetkoming eigen risico zorgkosten Het Hogeland
4. Concept Persbericht

Achterliggende documenten:

Evaluatie Mee Doen! 2017-2019

Winsum, 29 november 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding